

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА. ЗБАЛАНСОВАНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Олександр БУЧКОВСЬКИЙ

студент 1 курсу

спеціальності 101 «Екологія»

Науковий керівник: **НЕДІЛЬСЬКА Уляна Іванівна,**

канд. с.-г. наук, доцент

кафедри екології і загальнобіологічних дисциплін

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЛІСІВ

Екологічна безпека складає комплекс станів, явищ і дій, що забезпечує екологічний баланс на Землі і в будь-яких її регіонах на рівні, до якого фізично, соціально-економічно, технологічно і політично готове людство. Також є складовою частиною національної (державної) безпеки країни та визначається як забезпечення екологічно та техногенно безпечних умов життєдіяльності громадян і суспільства, збереження навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів. Сучасні екологічні проблеми стану ґрунтів, води, повітря, космічного простору визначають екологічну безпеку, як невід'ємну частину сталого розвитку людства та глобальної екосистеми, збереження та відтворення навколишнього природного середовища для майбутніх поколінь [1, с. 3].

Збереження й відновлення природного середовища, забезпечення екологічної безпеки геосистем (лісових, лучних, водних), які формують навколишнє середовище, є пріоритетними умовами реалізації сталого (збалансованого) розвитку. Екологічна безпека є складовою частиною національної безпеки України і повинна забезпечувати захищеність життєво важливих інтересів суспільства від реальних або потенційних екологічних ризиків. З огляду на це, збереження й відновлення на території України лісових геосистем та забезпечення їх екологічної безпеки набуває особливого значення.

Виникає потреба проведення досліджень для обґрунтування заходів, які забезпечують формування екологічно безпечних лісових геосистем [2, с. 192]

Екологічна безпека лісів є важливою проблемою для збереження біорізноманіття та екосистемних взаємовідносин, які надають ліси. Ліси забезпечують захист від стихійних лих та регулюють клімат, а також забезпечують сировину для промисловості.

Проте існують певні загрози екологічної безпеки лісів, що відображають тенденції їх багаторічного життєвого циклу. Такі загрози включають вирубування лісів, що зумовлюють щорічне знищення великої кількості лісів для отримання деревини. Відбувається забруднення повітря та води від промислових викидів та відходів, а також забруднення води від відходів промисловості та землеробства можуть негативно впливати на стан лісів та їх функції. Впливає також на деревину зміна клімату, розповсюдження хвороб, пожежі та інші негативні наслідки

Внаслідок вирубування лісів відбувається знищення лісового покриву шляхом видалення дерев, що може бути здійснене з різних причин. Однією з них це промислова діяльність, яка направлена на ліси, що можуть бути вирубані для виробництва деревини, паперу, будівельних матеріалів, деревної маси для біопалива. У землекористуванні деякі лісові ділянки можуть бути вирубані, щоб звільнити місце для сільськогосподарської діяльності, створення пасовищ та інших цілей. За розвитком інфраструктури може виникнути потреба для будівництва доріг, шляхів, міст, гідроелектростанцій та іншої інфраструктури. Також можуть виникати пожежі, як наслідок природних катаклізмів, так і через людський фактор, і можуть призвести до знищення значної кількості лісових масивів. Недопустима незаконна вирубка дерев може бути здійснена з метою отримання прибутку, або забезпечення існування, що призводить до порушення екологічної рівноваги.

Вирубування лісів може мати серйозні наслідки для довкілля та екосистеми. Це може призвести до зменшення біорізноманіття, забруднення повітря та води, ерозії ґрунту та інших негативних наслідків.

Кліматичні зміни можуть суттєво вплинути на лісові екосистеми. Найбільш очевидний вплив полягає в зміні середніх кліматичних умов, зокрема збільшення температури та зміну розподілу опадів. Це може призвести до певних наслідків, якими можуть бути зсуви та повені, що зумовлюють зміну розподілу опадів і може призвести до збільшення інтенсивності зсувів та повеней. Це може призвести до руйнування дерев та лісових угідь. Зміна середньорічної температури може вплинути на розповсюдження деяких видів дерев, так як вони можуть реагувати на нові кліматичні умови і мігрувати до нових місць, де вони знайдуть сприятливі умови для росту. Також зміна клімату може призвести до розповсюдження хвороб та шкідників, які можуть впливати на життєдіяльність дерев та лісових екосистем. Ліси є важливими компонентами карбонового циклу, тому зміни клімату можуть суттєво впливати на здатність лісів зберігати складову. Збільшення температури може призвести до підвищення ризику випаровування вологи.

Отже, кліматичні зміни можуть мати значний вплив на лісові екосистеми. Для збереження лісів, необхідно здійснювати заходи для зменшення впливу кліматичних змін та пристосування лісів.

Список використаних джерел

1. Дяків В.О. «Екологічна безпека». Частина 1 Львів: Вид-во ПП «Кварт», 2011. с. 90
2. Приходько М.М. Наукові основи екологічної безпеки лісових геосистем у Карпатському регіоні України. Науковий вісник НЛТУ України. Вип. 25. 2015. с. 192-199.

Юлія КОВАЛЬЧУК

студентка 2 курсу ОС «бакалавр»

спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: **ЯСІНЕЦЬКА Ірина Анатоліївна,**

доктор економічних наук, професор

кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГОБЕЗПЕЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ